

Tudván Jézus...

Időpont: 1967. március 23. Zöldcsütörtök este

Helyszín: Győr - Öregtemplom

Alapige: János 13,1

Énekek: 181; 308

A húsvét ünnepe előtt pedig, tudván Jézus, hogy eljött az ő órája, hogy átmenjen e világból az Atyához, mivelhogy szerette az övéit e világon, mindvégig szerette őket.

Imádság:

Szent Isten, kegyelmes mennyei Atyánk! Megilletődött szívvel nyitjuk szóra ajkunkat, hiszen a kereszt tövében vagyunk már. Remeg ajkunk, mikor azt az áldozatot szeretnénk megköszönni, amit Te hoztál értünk, mikor bűneinkért helyettünk Fiadat rontottad meg.

Úr Jézus Krisztus! Könnybe borul szemünk, mikor lélekben látjuk, mily hősiezen vállaltad és milyen türelmesen hordoztad a mi büntetésünket.

Szentlélek Úristen! Emlékeztess folyton arra, amit Jézus az én bűneimért, a népem vétkéért szenvedett, hogy legyen Krisztuson vereség s így az Ő váltság-akarata nálunk is jószerencsés legyen!

Ámen

Nagycsütörtök ünnepén vagyunk. Nem minden egyház tartja ünnepnek nagycsütörtököt. Magam is ismerek olyan evangélikus naptárakat, amelyeken a mai napnak kettős számjegye közül az egyik rendes fekete betűvel van nyomtatva, a másik már pirossal. Vannak nagyon sokan, akik ezt az ünnepet olyan fél-ünnepnek tekintik. A mi számunkra és minden keresztyén ember számára akkor válik nagy ünnepé nagycsütörtök ünnepe, amikor tudja, hogy mi az Úrvacsora, sőt nemcsak tudja, hanem személyesen is átérzi, mit jelent számára az Úr szent vacsorája.

Az az Ige, amit most János evangéliuma 13,1 verséből felolvastam, az Úrvacsora történetének kezdetét akarja elmondani. Megszabja az időpontot, amelyen az első keresztyén Úrvacsora megtartott: a húsvét ünnepe előtt. Nem elégszik meg azonban azzal, hogy egy időmeghatározást ad, hanem a közelebbi körülményeket is meg akarja rajzolni. Világos dolog, hogy az idő mindig annyit jelent, mint amennyi a tartalma. Hogy zöldcsütörtök, más néven nagycsütörtök ünnepe milyen sok mondanivalót rejteget számunkra, azt János evangéliumának 13. fejezete világosan megmutatja. Nem is akarok mást ezen az estén, mint ezt az első verset, nagycsütörtök történetének első versét egy kicsit közelebbről megnézni veletek együtt.

Így olvassuk: „...tudván Jézus, hogy eljött az ő órája, hogy átmenjen e világból az Atyához, mivelhogy szerette az övéit e világon, mindvégig szerette őket.”

1. Jézus tudja, mi lesz

Mi tudjuk azt, hogy Jézus mindentudó. Beszélünk is róla, hisszük is ezt, de kérdés, hogy vajon komolyan tudjuk-e és komolyan hisszük-e, hogy Jézus mindent előre tud!? Tudja, hogy mi lesz.

Sokszor szeretnénk tudni, hogy mi lesz. Bizonytalan időben különösképpen kíváncsiak vagyunk arra, hogy vállalkozásunk, elhatározásunk milyen eredménnyel fog járni, de nem

gondolunk arra, hogy Isten kegyelme rejtette el előttünk a jövőt, nem csupán Isten felségjoga és szuverenitása.

Jézusnak nagy többletet jelentett ez nem csupán ismeret szempontjából, hanem többletet jelentett szenvedés szempontjából is, hogy Róla így van megírva: „...*tudván Jézus, hogy eljött az ő órája*”.

Nagy dolog, hogy Jézusnak ilyen előrelátó képessége van. Tudja, hogy nagycsütörtökön mi vár rá. Igaz, hogy azt is tudja, hogy nagycsütörtöki cselekedetének mi lesz a következménye. De mi emberek úgy vagyunk teremtve, hogy még ha előre látunk is dolgokat, a közvetlen közelben levő dolgok sötétsége elborítja előttünk az utána következő dolgoknak fényes dicsőségét. Az embernek az a természete, hogy a jövőből jobban leköti figyelmét a szenvedés, mint a dicsőség. Jézus ebben is a mi embervoltunkat hordozta.

Tudja azt, hogy mi vár reá majd húsvétkor. Tudja, hogy mi vár reá majd áldozócsütörtökön. Tudja, hogy egy hullámvölgyön kell keresztülmennie, de azután felérkezik az Atya jobbjának dicsőségére, akkor azonban, amikor ez az Ige megtörtént, Jézusnak ez az előre tudás nem jelentett vigasztalást! Az, ami közvetlen közelében volt, úgy rányomakodott, annyira meggyötörte Őt, hogy eltakarta mindazt, ami utána fog majd rá következni!

Tudja, hogy nagycsütörtökön mi vár reá és tudja, hogy mi lesz a következménye, de nem a mennybemenetelre gondol, hanem a poklokra való alászállásra, nem a célra, hanem az odavezető útnak a fájdalmára. A célt háttérbe szorítja az odáig vezető útnak a nehézsége.

Emberek virágokat szórnak eléje és Hozsannával köszöntik Őt, de mögöttük látja az ördög készülő légióját a nagy örömnépre. A véres verítéket látja, a keresztnek kínjait, előreszenvedi az embertől és Istentől való elhagyatást már akkor, amikor még dicsősége tetőfokán áll, mikor eljön az idő, nem tud egyszerűen átugrani emlékezetében a keserűségeken. Nem a jövő, hanem a jelen köti le.

Tudja, hogy eljött az Ő órája. Nem azt tudja, ami majd reá vár a feltámadás dicsőségében, hanem arra gondol, ami reá vár a kereszt gyalázatában!

Milyen jó az, hogy Isten úgy rendezte ezt a világot, hogy eltakarta előlünk a jövőt! Mennyivel kevesebb lenne az életben az örömünk és mennyivel nagyobb lenne a fájdalmunk, ha a mi életünket így lehetne vezérszóval kezdeni: tudván, amik következnek, hogy eljön a mi óránk!

2. Előre tudja, mikor lesz meg

De Jézus nemcsak azt tudja, hogy mi lesz, hanem azt is tudja, hogy az mikor lesz. Mikor az ember temetésen, vagy temetőben jár, eszébe jut az, hogy egyszer őt is koporsóba fogják fektetni, egyszer neki is meg kell halnia, mert ez benne van az emberi élet rendjében. Eljön az az óra, de mi azt másképpen tudjuk, mint ahogy Jézus tudta.

Ő is tudta nagyon jól, hogy a kereszt benne van Isten üdvözítő világtervében – és mégis ez a tudat nem adott Neki vigasztalást és változást.

Műtét előtt álló beteg emberek jól tudják azt, hogy ami jön: az operáló asztal, a kés, a fogó, a narkózis, minden előtte és utána való izgalom és fájdalom, mind az az életet szolgálja, de mikor a műtét aktuális lesz, mégis remeg és fél tőle. Tudja, hogy az egész csak átmenet, de ettől az átmenettől fél.

Jézusnak virágvasárnap és a vele kezdődő nagyhét csak átmenet volt. Húsvét felé megy, közben tudja, hogy az út, amely erről a földről, ebből a világból az Atyához vezet, mélységes szakadékokon, fájdalmon át vezet keresztül. Mindezt nemcsak akkor tudja, amikor bekövetkezik, hanem előre tudja.

Gondoljunk csak arra, hogy az evangéliumokban hányszor találkozunk egy-egy olyan jelenettel, amelyben Jézus előre megmondja tanítványainak a szenvedéseket, amelyek reá következnek. 33 esztendeig tudta titokban tartani, amit tudott, de mikor az egész időszak végére vált, attól kezdve egyre sűrűbben mondogatja, hogy az ember Fiának a bűnösök közé kell számláltatnia. Keresztre fogják feszíteni és meg fog halni.

3. Tudja, hogy mi a vég

Van egy harmadik szempont, amire ez az Ige figyelmeztet bennünket, amely minősítő körülmény Jézus szenvedésénél. *„A húsvét ünnepe előtt pedig, tudván Jézus, hogy eljött az ő órája, hogy átmenjen e világból az Atyához...”*

Virágvasárnap dicsősége van mögötte, de tudja, hogy mielőtt Ő az Atyához megy, azelőtt földi életének vége nem a dicsőség, hanem a gyalázat ideje lesz. A bűnösök közé számláltatik és az út odáig a kereszt.

Igaz, hogy a kereszt közbeeső állomás, de a közbeeső állomás eltakarja a szenvedés végét. Tudja, hogy elvégeztetett. Tudja, hogy mikor minden elvégeztetett, nyitva az út az Atyához!

Valahányszor Jézus szenvedését olvasom a Bibliából, mindig megdöbben és megaláz az, hogy Ő dacára annak, hogy mindent tudott, mégis ezen az úton járt! Megmondattott, hogy szegényfán fogja befejezni életét – és nem menekült el! Pedig ez a kísértése megvolt. Mikor Máté 16. fejezetének tanúsága szerint először jelenti be szenvedését tanítványainak, kedves tanítványa, Péter azt a tanácsot adja: Ne menjünk Jeruzsálembe, ha rád ott kínos halál vár, ha ott téged meg fognak gyötörni! Ne menjünk oda, menjünk vissza Galileába, ott ünnepelni, szeretni fognak, újra királlyá fognak választani! Jézus csak azt mondja néki: *„Távozz tőlem, Sátán! Bántásomra vagy nekem, mert nem gondolsz az Isten dolgaira, hanem az emberi dolgokra.”* (Mt 16,23).

Mit jelentett Neki tudni, hogy mi a vég és mégis menni a vég felé! Mit jelentett Neki, hogy meg volt a lehetősége annak, hogy megmentse önmagát, de ezzel a lehetőséggel nem élt! Vajon miért?

4. Tudja szeretni tanítványait

Ez a felolvasott rövid vers azt a felvilágosítást adja: azért, mert nagyon szerette tanítványait. Így olvassuk az Igében: *„A húsvét ünnepe előtt pedig, tudván Jézus, hogy eljött az ő órája, hogy átmenjen e világból az Atyához, mivelhogy szerette az övéit e világon, mindvégig szerette őket.”* Szerette az övéit!

Teljes elismerés adassék a tanítványoknak azért, hogy vállalták a Jézussal való együtt járást, megpróbálták levenni vállairól a mindennapi élet gondjait, terhét, de hogy ezek az emberek nagyon szeretetreméltóak voltak, azt meg lehet kérdőjelezni! Ha az evangéliumokból az apostolok történeteit olvassuk, akkor azt látjuk, hogy ezek az apostolok, ezek a tanítványok nemcsak írástudatlan és közönséges emberek, hanem erkölcsileg is nehezen elhordozható, békétlen emberek voltak. Jézus jelenléte sem tudta őket a békesség evangéliumában megtartani!

Azok az idők, amelyek előtte állanak még akkor, mikor ez az Ige valóság Jézus ajakán, különösképpen megmutatták a tanítványok szeretetre való méltatlanságát! Milyen gyávák voltak a tanítványok! Amikor a Gecsemáné-kertjében nagy tusáját vívta, elaludtak. Erre van valami mentség, de mikor jöttek, hogy elfogják Jézust, akkor az egyetlen ember, aki kardjához mert nyúlni, az sem a Jézus elfogására kirendelt katonaságban tett kárt, hanem eszeveszett handabandázásával a főpap szolgájának, Málkusnak vágta le fülét, de mégis akart valamit tenni ez a gyáva tanítvány Jézusért. A többi szétfutott, a maga rongy életét mentette, mikor Mestere és Megváltója a halál felé ment! A gyáva tanítványok!

Akik követték Őt, közülük az egyik rútul megtagadta – Péter –, Júdás előzőleg elárulta, János szó nélkül végignézte, de legalább ott maradt a közelében. Gyáva tanítványok!

Nemcsak ezek a tanítványok voltak ilyen gyávák! Gondoljunk arra, hogy Jézusnak több híve volt, mint ez a 12. Abban a tömegben, akármilyen csöcselék gyűlt is össze Pilátus törvényszéke előtt, lehetnek sokan, akik vakok voltak és most látnak, süketek voltak és most hallanak, bénák voltak és most ugrálni tudnak, bélpoklosok voltak, most megint ott vannak családjuknál! A feledékeny tömeg mindezt elfelejtette! Óh, milyen rövid az emlékezőtehetsége annak az embernek, aki jótevőjéért nem mer semmit kockáztatni!

De nemcsak a gyáva tanítványok, nemcsak a feledékeny tömeg volt körülötte, hanem ott voltak a sötétlelkű papok, az egyház képviselői! Mindig megdöbbsen az efezusi levélben – amiben Pál apostol az egyházzal írt legtöbbet – ez a mondat: „... *Krisztus is szerette az egyházat, és Önmagát adta azért*” (Ef 5,25). Ezt nem lehet elintézni a láthatatlan egyház teológiájával! Az egyház akkor azok a főpapok voltak, akik hamis tanúkat béreltek azért, hogy Jézust elveszítsék, akik úgy forgatták a vádat, hogy az mindig a jó szél irányában legyen és elérhessék céljukat: Jézus megöletését! Sötétlelkű papok!

Ott van továbbá a hitvány kormányzó! Nem tudok más jelzöt mondani reá. Egy ember, akinek a háta mögött a római hatalom van, a világbirodalom hatalma, egy ember, aki a fegyveres erőnek parancsol, ez az ember sem elítélni, sem pedig felmenteni nem meri Jézust! Vallást tesz arról, hogy nem talál benne bűnt, de azután mossa kezét s azt gondolja, ezzel lemossa lelkéről Krisztus meggyilkolásának bűnét, mondván: „*Ártatlan vagyok ez igaz embernek véréből*” (Mt 27,24).

Testvéreim! Én nem győzöm eléggé mondani és nem győzök önmagamban eléggé botránkozni azon, hogy ilyen az ember! Pontius Pilátus ugyan nem a tömegre mutatott, bár mutathatott volna arra is, ő Jézus Krisztusra, a meggyötörtre, a megostorozottra, a töviskoronával ellátott, rongyos katonaköpennyel feldíszített Jézusra mutatott: „*Ímhol az ember!*” (Jn 19,5).

Hogy lehetett ezeket szeretni?! Erre emberi tudomány feleletet adni nem tud. Nem lehet ezt elintézni azzal, hogy Jézus szerette azokat, akik szerették Őt, mert Jézus szerette ellenségeit, a papokat, akik keresztre feszítették, Pilátust, aki gyáván meghunyászkodott s kimondta a keresztre feszítés ítéletét s a felelősséget érte a népre és a főpapokra akarta hárítani. Lehet, voltak a tömegben olyan emberek is, akiket érdemes szeretni. Hát érdemes volt azokat az embereket szeretni, akiket meggyógyított?! Akik mellé odaállt? A bélpoklosokhoz senki nem mert hozzányúlni, szüleik megtagadták, testvéreik nem ismerték meg őket! Milyen csodálatos, hogy Ő tudta szeretni ezeket az embereket! Imádkozott értük!

Gondolj arra, hogy a kereszten első imádsága nem önmagáért volt, nem az anyaszentegyházért, nem a tanítványokért, hanem az ellenségeiért volt! Azokért, akik keresztre feszítették Őt és Ő így imádkozott: „*Atyám! bocsásd meg nekik; mert nem tudják mit cselekesznek.*” (Lk 23,34).

Óh milyen csodálatos, hogy Ő csak az Atya parancsára tudott nézni és ezért szeretni tudta a szeretetre nem méltókat!

5. Mindvégig szerette őket

Van még egy szó, amit külön alá kell húznom ebben a rövid szentírási versben: „*A húsvét ünnepe előtt pedig, tudván Jézus, hogy eljött az ő órája, hogy átmenjen e világból az Atyához, mivelhogy szerette az övéit e világon, **mindvégig szerette őket.***”

Megérti az ember, hogy először szerette őket. Mégis nagy dolog volt, hogy ezek az emberek egyetlen hívó szavára otthagyták a hálót, meg a Genezáret partján ringó csónakjukat és mentek Jézus után a bizonytalan életbe. De szeretni őket akkor, mikor egy áruló van közöttük, ez nagyon nehéz dolog! Szeretni általában könnyű, sokáig szeretni nehéz, mindvégig szeretni úgy, ahogyan itt olvassuk: *mindvégig szerette őket*, ez a legnehezebb!

Krisztus szeretetének nincsen vége! Nagypénteken sincs az Ő szeretetének vége! Sőt azzal kezdődik az Ő igazán nagy szeretete, hogy nagypénteken életét adta érettünk!

Nem érdemeltük meg, mégis szeretett! Nem érdemeljük meg és mégis, most is szeret! Elfeledkeztünk róla – és Ő nem feledkezett el rólunk!

Óh el lehet-e mondani rólunk azt, amit Jézusról elmond János evangélista, hogy szerette az övéit és mindvégig szerette őket?! Nem azért, mert szeretetreméltók voltak! Jézus szeretetének nem magyarázata híveinek és tanítványainak a magatartása! Ő azok dacára is szerette őket és azok dacára is szeret minket!

Hadd olvassam el most még egyszer azt, amivel az Ige zöldsütörtök történetét kezdi: „*A húsvét ünnepe előtt pedig, tudván Jézus, hogy eljött az ő órája, hogy átmenjen e világból az Atyához, mivelhogy szerette az övéit e világon, mindvégig szerette őket.*”

Óh hányan ígértünk mi már oltár előtt és Isten előtt is holtomig, holtodiglan tartó szeretetet – és mi lett belőle?! Hányszor ígértünk Jézus Krisztusnak ilyen mindvégig való szeretetet – és mi lett belőle?! Örök fájdalom ez a mi Urunknak, örök szégyen az nekünk! És örök vigasztalás az számunkra, hogy Ő az ilyeneket, az ilyen tanítványokat szeretni tudja, mert nagyobb az Ő kegyelme, mint minden mi bűnünk!

Ámen.

Imádság:

Úr Jézus Krisztus, drága Megváltónk!

Köszönjük, hogy Te nemcsak meghaltál érettünk, hanem hogy élsz is érettünk. Köszönjük, hogy Te saját testeddel táplálsz a mi éhes lelkünket. Köszönjük, hogy az Úrvacsorát szerezted, nemcsak mint rendet, mint emlékezési alkalmat, hanem úgy is, mint jelképét a Te haláloednek és kínos gyötrelmednek.

Urunk! Kérünk, áldd meg ezt a mostani nagyhetünket, add, hogy emlékezni tudjunk arra, amiképpen Te megmutattad abban szeretetedet! Add, hogy tudjunk emlékezni bűneinkre, amivel méltatlanná tettük magunkat szeretetedre! Kegyelmedért pedig zengjünk hálát itt ideig, ott örökké!

Ámen.